

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2018. gada 14. novembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība civillietās – Maksātnespējas procesi – Regula (EK) Nr. 1346/2000 – 3. panta 1. punkts – Starptautiskā jurisdikcija – Apstrīdēšanas prasība – Dalībvalsts, kuras teritorijā ir uzsākts maksātnespējas process, tiesu izņēmuma jurisdikcija

Lieta C-296/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Varhoven kasatsionen sad* (Augstākā kasācijas tiesa, Bulgārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 12. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 22. maijā, tiesvedībā

Wiemer & Trachte GmbH, likvidācijas procesā,

pret

Zhan Oved Tadzher.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: septītās palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente), K. Likurģs [*C. Lycourgos*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un K. Vajda [*C. Vajda*],

ģenerālvokāts: N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs: R. Skjāno [*R. Schiano*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2018. gada 3. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Wiemer & Trachte GmbH* vārdā – *A. Ganev*, *S. Simeonov* un *V. Bozhilov*, advokati,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin*, kā arī *G. Koleva* un *M. Heller*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2018. gada 28. jūnija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – bulgāru.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Regulas (EK) Nr. 1346/2000 (2000. gada 29. maijs) par maksātnespējas procedūrām (OV 2000, L 160, 1. lpp.) 3. panta 1. punktu, 18. panta 2. punktu, kā arī 21. un 24. pantu.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Wiemer & Trachte GmbH*, sabiedrību likvidācijas procesā, un *Zhan Oved Tadzher* saistībā ar naudas summas, kas viņam tika pārskaitīta no *Wiemer & Trachte* bankas konta bez pagaidu maksātnespējas administratora piekrišanas, atmaksu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula Nr. 1346/2000

- 3 Regulas Nr. 1346/2000 2. un 6.–8. apsvērumā ir paredzēts:

“(2) “Iekšējā tirgus pareizai darbībai nepieciešams, lai pārrobežu maksātnespējas procedūras darbotos efektīvi, un ir jāpieņem šī regula, lai sasniegtu mērķi, kas ietilpst tiesiskās sadarbības civillietās jomā, kā paredzēts Līguma 65. pantā.

[..]

- (6) Saskaņā ar proporcionalitātes principu šajā regulā būtu jāaprobežojas tikai ar noteikumiem, kas regulē piekritību maksātnespējas procedūru sākšanai un nolēmumus, ko taisa, tieši pamatojoties uz maksātnespējas procedūrām, un kas ir cieši saistīti ar šādām procedūrām. Turklāt šajā regulā vajadzētu iekļaut noteikumus par šādu nolēmumu atzīšanu un piemērojamo tiesību aktu, kas arī atbilst iepriekšminētajam principam.
 - (7) Maksātnespējas procedūras, kas saistītas ar maksātnespējīgo uzņēmumu vai juridisko personu likvidāciju, mierizlīgumi un līdzīgas procedūras ir izslēgtas no [1968. gada 27. septembra Konvencijas par jurisdikciju un nolēmumu izpildi civillietās un komercietās (OV 1972, L 299, 32. lpp.)].
 - (8) Lai sasniegtu mērķi uzlabot pārrobežu maksātnespējas procedūru efektivitāti, ir vajadzīgi un lietderīgi, ka šajā jomā noteikumi par piekritību, atzīšanu un piemērojamo tiesību aktu būtu ietverti [Eiropas Savienības] tiesību aktā, kas ir saistošs un tieši piemērojams dalībvalstīs.”
- 4 Šīs regulas 3. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Tās dalībvalsts tiesas, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs, piekritībā ir sākt maksātnespējas procedūras. Sabiedrības vai juridiskas personas gadījumā juridisko adresi uzskata par galveno interešu centru, ja nav pierādījumu pretējam.

2. Ja parādnieka galveno interešu centrs atrodas kādas dalībvalsts teritorijā, citas dalībvalsts tiesu piekritībā ir sākt maksātnespējas procedūras pret parādnieku tikai, ja šis citas dalībvalsts teritorijā parādniekam pieder uzņēmums. Šīs procedūras attiecas tikai uz tiem parādnieka aktīviem, kas atrodas pēdējā minētā dalībvalstī.”

5 Minētās regulas 16. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Visus nolēmumus, kas sāk maksātnespējas procedūru, ko izdara dalībvalsts tiesa, kurai ir piekritība saskaņā ar 3. pantu, atzīst visās citās dalībvalstīs no brīža, kad tie stājas spēkā procedūras sākšanas valstī.

[..]”

6 Saskaņā ar šīs pašas regulas 18. pantu:

“1. Tādas tiesas ieceltais likvidators, kam ir piekritība saskaņā ar 3. panta 1. punktu, var īstenot citā dalībvalstī visas viņam uzticētās pilnvaras, kas viņam piešķirtas ar procedūras sākšanas valsts tiesību aktiem, ja šajā citā valstī nav sāktas citas maksātnespējas procedūras vai, gluži pretēji, nav veikti nodrošināšanas pasākumi pēc lūguma sākt maksātnespējas procedūru šajā valstī. Viņš, cita starpā, var pārvietot parādnieka aktīvus no tās dalībvalsts teritorijas, kurā tie atrodas, saskaņā ar 5. un 7. pantu.

2. Tādas tiesas ieceltais likvidators, kam ir piekritība saskaņā ar 3. panta 2. punktu, citā dalībvalstī var tiesas vai ārpus tiesas ceļā pieprasīt, lai kustamo īpašumu izvestu no procedūras sākšanas valsts teritorijas uz šīs citas dalībvalsts teritoriju pēc maksātnespējas procedūras sākšanas. Viņš kreditoru interesēs var arī iesniegt pārsūdzības prasību.

[..]”

7 Saskaņā ar Regulas Nr. 1346/2000 21. pantu:

“1. Likvidators var pieprasīt, lai paziņojumu par nolēmumu, ar ko sāk maksātnespējas procedūru, un vajadzības gadījumā lēmumu par viņa iecelšanu publicē citās dalībvalstīs saskaņā ar šajās valstīs noteikto publicēšanas kārtību. Šādā publikācijā arī norāda iecelto likvidatoru un to, vai piemērotie piekritības noteikumi ir saskaņā ar 3. panta 1. punktu vai 3. panta 2. punktu.

2. Tomēr dalībvalstis, kuru teritorijā atrodas parādnieka uzņēmumi, var pieprasīt obligātu publikāciju. Šādos gadījumos likvidators vai iestādes, kas šajā sakarā ir pilnvarotas dalībvalstī, kurā sāk 3. panta 1. punktā minētās procedūras, veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šādu publikāciju.”

8 Šīs regulas 24. pantā ir paredzēts:

“1. Ja dalībvalstī ir izpildīta kāda saistība par labu parādniekam, uz kuru attiecas maksātnespējas procedūra, kas sākta citā dalībvalstī, un kurai būtu jābūt izpildītai par labu šīs procedūras likvidatoram, uzskata, ka persona, kas izpildījusi saistību, ir atbrīvota no pienākuma to pildīt, ja tā nav zinājusi par procedūras sākšanu.

2. Ja šādas saistības izpilda pirms 21. pantā paredzētās publikācijas, uzskata, ka persona, kas izpilda saistības, nav zinājusi par maksātnespējas procedūras sākšanu, ja nav pierādījumu par pretējo; ja saistība ir izpildīta pēc šādas publikācijas, uzskata, ka persona, kas izpildījusi saistību, ir zinājusi par procedūras sākšanu, ja nav pierādījumu par pretējo.”

9 Atbilstoši minētās regulas 25. panta 1. punktam:

“Nolēmumus, ko sniegusi tiesa, kuras nolēmums par procedūras sākšanu ir atzīts saskaņā ar 16. pantu, un kas attiecas uz maksātnespējas procedūras norisi un izbeigšanu, kā arī šajā tiesā apstiprinātos mierizlīgumus atzīst bez turpmākām formalitātēm. [..]

Pirmo apakšpunktu piemēro arī nolēmumiem, kas izriet tieši no maksātnespējas procedūrām un kas ir cieši saistīti ar tām, pat ja tos sniegusi cita tiesa.

Pirmo apakšpunktu piemēro arī nolēmumiem attiecībā uz nodrošināšanas pasākumiem, kas veikti pēc pieprasījuma sākt maksātnespējas procedūru.”

Regula (EK) Nr. 44/2001

- 10 Padomes Regulas (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.) 1. panta 1. punktā un 2. punkta b) apakšpunktā ir noteikts:

“1. Šo regulu piemēro civillietās un komercietās neatkarīgi no tiesas iestādes būtības. To, cita starpā, nepiemēro ieņēmumu, muitas vai ar administratīviem jautājumiem saistītās lietās.

2. Šī regula neattiecas uz:

[..]

b) bankrotu, uzņēmēj sabiedrību vai citu juridisko personu likvidācijas sakarā dotiem tiesas rīkojumiem, mierizlīgumiem vai tamlīdzīgām procedūrām;

[..].”

Bulgārijas tiesības

- 11 *Targovski zakon* (Komerclikums) 17.a pantā ir paredzēts:

“1. Nerezidentu, kas ir reģistrēti un kam saskaņā ar valsts tiesībām ir tiesības veikt komercdarbību, filiāles reģistrē komercreģistrā.

[..]

3. Reģistrā ieraksta šādu informāciju:

[..]

3) informāciju, kas izriet no jebkādiem tiesu, kurām ir jurisdikcija maksātnespējas jomā, nolēmumiem, kuri tiek ierakstīti reģistrā, kurā ir iekļauts nerezidents, kā arī attiecīgā gadījumā no 759. panta 1. punktā un 760. panta 3. punktā minētajiem lēmumiem;

[..]

5. 3. punkta 2., 3. un 4. apakšpunktā minētā informācija var arī tikt ierakstīta pēc savas ierosmes, pamatojoties uz citas Savienības dalībvalsts komercreģistra, kurā ir iekļauts nerezidents, paziņojumu, kas ir saņemts ar dalībvalstu reģistru savstarpējās savienojamības sistēmas starpniecību.”

- 12 Saskaņā ar *Zakon za targovskia register* (Likums par Uzņēmumu reģistru) 15. pantu:

“1. Ierakstīšanu, svītrošanu no reģistra un publicēšanu var pieprasīt:

1) [..] komersants vai bezpeļņas juridiska persona;

2) [..] pilnvarotā persona;

- 3) [...] cita persona likumā paredzētajos gadījumos;
- 4) [...] advokāts, kuram ir skaidri izteikts pilnvarojums, kas atbilst likumā par advokāta profesiju paredzētajiem nosacījumiem, nolūkā veikt pārstāvību iestādē.

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 13 *Wiemer & Trachte GmbH* ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību ar juridisko adresi Dortmundē (Vācija). Ar *Sofiyski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa, Bulgārija) 2004. gada 10. maija rīkojumu *Wiemer & Trachte GmbH* filiāle Bulgārijā tika reģistrēta Bulgārijas Komercreģistrā.
- 14 Ar *Amtsgericht Dortmund* (Dortmundes pirmās instances tiesa, Vācija) 2007. gada 3. aprīļa rīkojumu attiecībā uz *Wiemer & Trachte* uzsāktajā maksātnespējas procesā tika iecelts pagaidu maksātnespējas administrators un noteikts, ka šīs sabiedrības rīcības darījumi ir spēkā tikai ar maksātnespējas administratora piekrišanu. Šis pirmais rīkojums Vācijas Komercreģistrā tika ierakstīts 2007. gada 4. aprīlī. Ar otro 2007. gada 21. maijā izdoto rīkojumu, kas reģistrā tika ierakstīts 2007. gada 24. maijā, šī tiesa *Wiemer & Trachte* piemēroja vispārīgu aizliegumu rīkoties ar saviem aktīviem. Ar trešo minētās tiesas 2007. gada 1. jūnija rīkojumu par sabiedrības aktīviem tika uzsākts maksātnespējas process. Šis trešais rīkojums minētajā reģistrā tika ierakstīts 2007. gada 5. jūnijā.
- 15 2007. gada 18. un 20. aprīlī ar Bulgārijas filiāles vadītāja starpniecību no *Wiemer & Trachte* konta bankā *Obedinena Balgarska banka AD* uz *Z. O. Tadzher* kontu tika pārskaitītas attiecīgi summas 2149,30 EUR un 40 000 EUR apmērā saistībā ar attiecīgi “paziņojumu par ceļa izdevumiem” un “avansu par profesionālajiem izdevumiem”.
- 16 *Wiemer & Trachte* cēla prasību *Sofiyski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa) pret *Z. O. Tadzher*, apgalvojot, ka šie bankas pārskaitījumi nav spēkā, jo tie tika veikti pēc maksātnespējas procesa uzsākšanas. Tā prasija atmaksāt parādnieka mantā šī sprieduma 15. punktā minētās summas kopā ar likumiskajiem procentiem.
- 17 *Z. O. Tadzher* apgalvoja, ka *Sofiyski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa) nav jurisdikcijas izskatīt pamatlietu un ka summa, kas atbilst avansam par profesionālajiem izdevumiem, tā kā tā nav izlietota, ir atmaksāta *Wiemer & Trachte* 2007. gada 25. aprīlī.
- 18 *Sofiyski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa), kā arī *Apelativen sad* (Apelācijas tiesa, Bulgārija) apelācijas tiesvedībā noraidīja iebildi par jurisdikcijas neesamību. Ar 2013. gada 28. janvāra rīkojumu *Varhoven kasatsionen sad* (Augstākā kasācijas tiesa, Bulgārija) uzskatīja, ka kasācijas sūdzība par *Apelativen sad* (Apelācijas tiesa) rīkojumu nav pieņemama un ka šim rīkojumam, ar kuru ir atzīts, ka *Sofiyski gradski sad* (Sofijas pilsētas tiesa) jurisdikcijā ir izskatīt lietu pēc būtības, ir *res judicata* spēks.
- 19 Pēdējā minētā tiesa pieņēma izskatīt *Wiemer & Trachte* celto prasību pēc būtības. *Z. O. Tadzher* par šo nolēmumu iesniedza apelācijas sūdzību. *Apelativen sad* (Apelācijas tiesa) 2016. gada 26. jūlijā atcēla minēto nolēmumu un prasību atmaksāt šī sprieduma 15. punktā minētās summas noraidīja kā nepamatotu un nepierādītu.
- 20 Līdz ar to *Wiemer & Trachte* par *Apelativen sad* (Apelācijas tiesa) spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību *Varhoven kasatsionen sad* (Augstākā kasācijas tiesa), norādot, ka pamatlietai nav piemērojams Regulas Nr. 1346/2000 24. pants un ka tāpat *Z. O. Tadzher* nevar apgalvot, ka viņš neko nezināja par maksātnespējas procesa attiecībā uz *Wiemer & Trachte* uzsākšanu.

21 Šādos apstākļos *Varhoven kasatsionen sad* (Augstākā kasācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai [Regulas Nr. 1346/2000] 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, kuras teritorijā ir uzsākts maksātnespējas process, tiesām ir izņēmuma jurisdikcija izskatīt maksātnespējas apstrīdēšanas prasību pret atbildētāju, kura juridiskā adrese vai domicils atrodas citā dalībvalstī, vai arī maksātnespējas procesa administratoram regulas 18. panta 2. punktā paredzētajā gadījumā ir tiesības celt apstrīdēšanas prasību tādas dalībvalsts tiesā, kuras teritorijā ir atbildētāja juridiskā adrese vai domicils, ja maksātnespējas procesa administratora apstrīdēšanas prasība ir balstīta uz citā dalībvalstī veiktu rīcības darījumu par kustamu mantu?
- 2) Vai [Regulas Nr. 1346/2000] 24. panta 2. punktā, lasot to kopā ar 1. punktu, paredzētais atbrīvojums no saistību izpildes pienākuma, ir piemērojams gadījumā, kad parādniekam ir izpildīta saistība ar parādniekam piederoša uzņēmuma dalībvalstī reģistrētas filiāles vadītāja starpniecību, ja saistību izpildes brīdī citā dalībvalstī bija iesniegts pieteikums par maksātnespējas procesa uzsākšanu par parādnieka aktīviem un bija iecelts pagaidu maksātnespējas procesa administrators, taču vēl nebija pieņemts lēmums par maksātnespējas procesa uzsākšanu?
- 3) Vai [Regulas Nr. 1346/2000] 24. panta 1. punkts par saistību izpildi ir piemērojams gadījumā, kad naudas summa tiek samaksāta parādniekam, ja atbilstoši tās valsts tiesībām, kurai piekrīt izskatīt maksātnespējas lietas, parādnieka sākotnēji veiktais šīs summas pārskaitījums saistības izpildītājam ir uzskatāms par spēkā neesošu un spēkā neesamība izriet no maksātnespējas procesa uzsākšanas?
- 4) Vai nezināšanas prezumpcija, kas paredzēta [Regulas Nr. 1346/2000] 24. panta 2. punktā, ir piemērojama, ja šīs regulas 21. panta 2. punkta otrajā teikumā minētās personas nav veikušas nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka dalībvalsts, kuras teritorijā parādniekam pieder uzņēmums, reģistrā tiek publicēti maksātnespējas jomā kompetentās tiesas nolēmumi, ar kuriem tika iecelts pagaidu maksātnespējas procesa administrators un tika izdots rīkojums, ka uzņēmuma rīcības darījumi ir spēkā tikai ar pagaidu maksātnespējas administratora piekrišanu, ja dalībvalstī, kurā atrodas uzņēmuma juridiskā adrese, ir paredzēta obligāta šo nolēmumu publicēšana, lai gan tā tos atzīst saskaņā ar regulas 25. pantu, skatot to kopsakarā ar tās 16. pantu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 22 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, kuras teritorijā ir uzsākts maksātnespējas process, tiesām ir izņēmuma jurisdikcija izskatīt uz maksātnespēju balstītu apstrīdēšanas prasību pret atbildētāju, kura juridiskā adrese vai domicils atrodas citā dalībvalstī, vai arī maksātnespējas procesa administratoram ir tiesības celt šādu apstrīdēšanas prasību tādas dalībvalsts tiesā, kuras teritorijā ir atbildētāja juridiskā adrese vai domicils.
- 23 Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punktā izņēmuma jurisdikcija sākt maksātnespējas procesu ir piešķirta tās dalībvalsts tiesai, kuras teritorijā atrodas parādnieka galveno interešu centrs (spriedums, 2011. gada 15. decembris, *Rastelli Davide un C.*, C-191/10, EU:C:2011:838, 27. punkts).
- 24 Lai noteiktu kritērijus, kas ļauj izlemt, vai prasība ietilpst vai neietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā, Tiesa norāda, ka ir jāņem vērā Regulas Nr. 1346/2000 6. apsvērums, saskaņā ar kuru šajā regulā būtu jāaprobežojas tikai ar noteikumiem, kas regulē jurisdikciju maksātnespējas procedūru sākšanai un

nolēmumus, ko taīsa, tieši pamatojoties uz maksātne spējas procedūrām, un kas ir cieši saistīti ar šādām procedūrām (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 12. februāris, *Seagon*, C-339/07, EU:C:2009:83, 20. punkts, un 2012. gada 19. aprīlis, *F-Tex*, C-213/10, EU:C:2012:215, 26. punkts).

- 25 Tiesa no tā secināja, ka, ņemot vērā likumdevēja nolūku, kas atspoguļots šajā apsvērumā, un Regulas Nr. 1346/2000 lietderīgo iedarbību, šīs regulas 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesām tajā dalībvalstī, kuras kompetencē ir uzsākt maksātne spējas procesu, ir piešķirta arī starptautiskā jurisdikcija izskatīt tieši no šī procesa izrietošās un ar to cieši saistītās prasības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2009. gada 12. februāris, *Seagon*, C-339/07, EU:C:2009:83, 21. punkts, un 2012. gada 19. aprīlis, *F-Tex*, C-213/10, EU:C:2012:215, 27. punkts).
- 26 Ņemot vērā it īpaši šos apsvērumus, Tiesa jau ir nospriedusi, ka apstrīdēšanas prasības, kuru mērķis ir palielināt tāda uzņēmuma aktīvus, kas ir pakļauts maksātne spējas procesam, ietilpst šajā prasību kategorijā. Līdz ar to Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā ir uzsākts maksātne spējas process, ir jurisdikcija lemt par apstrīdēšanas prasībām, kas balstītas uz maksātne spēju un celtas pret atbildētāju, kura juridiskā adrese ir citā dalībvalstī (spriedums, 2009. gada 12. februāris, *Seagon*, C-339/07, EU:C:2009:83, 28. punkts).
- 27 Iesniedzējtiesai rodas jautājums, vai šai starptautiskajai jurisdikcijai ir izņēmuma raksturs vai arī, gluži pretēji, tai ir izvēles raksturs, kas ļauj maksātne spējas administratoram celt apstrīdēšanas prasību tās dalībvalsts tiesā, kurā atrodas atbildētāja domicils.
- 28 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, pirmkārt, Regulas Nr. 1346/2000 7. apsvērumā ir noteikts, ka maksātne spējas procesi, kas saistīti ar maksātne spējīgo uzņēmumu vai juridisko personu likvidāciju, mierizlīgumi un līdzīgas procedūras ir izslēgtas no 1968. gada 27. septembra Konvencijas par jurisdikciju un nolēmumu izpildi civillietās un komercietās, kura attiecībā uz attiecībām starp dalībvalstīm, izņemot Dānijas Karalisti, tikusi aizstāta ar Regulu Nr. 44/2001, piemērošanas jomas. Otrkārt, saskaņā ar šīs regulas 1. panta 2. punkta b) apakšpunktu pēdējās minētās piemērošanas joma neattiecas uz “bankrotu, uzņēmējsabiedrību vai citu juridisko personu likvidācijas sakarā dotiem tiesas rīkojumiem, mierizlīgumiem vai tamlīdzīgām procedūrām”.
- 29 Šī pēdējā minētā regula un Regula Nr. 1346/2000 ir jāinterpretē, novēršot jebkādu šajos tiesību aktos paredzēto tiesību normu dublēšanos un juridiskās nepilnības. Tādējādi prasības, kas saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 1. panta 2. punkta b) apakšpunktu ir izslēgtas no tās piemērošanas jomas, ietilpst Regulas Nr. 1346/2000 piemērošanas jomā. Attiecīgi prasības, kas netilpst Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punkta piemērošanas jomā, ietilpst Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas jomā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 9. novembris, *Tünkers France un Tünkers Maschinenbau*, C-641/16, EU:C:2017:847, 17. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 30 Šajā ziņā Tiesa ir norādījusi, ka šī pēdējā minētā regula ir piemērojama visiem civillietu un komercietu jautājumiem, izņemot dažus skaidri noteiktus jautājumus, un ka no Regulas Nr. 44/2001 1. panta 2. punkta b) apakšpunkta piemērošanas jomas ir izslēgtas tikai prasības, kas izriet tieši no maksātne spējas procesa un ir cieši saistītas ar to, un kuras ietilpst Regulas Nr. 1346/2000 piemērošanas jomā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 19. aprīlis, *F-Tex*, C-213/10, EU:C:2012:215, 29. punkts).
- 31 No tā izriet, ka šo abu regulu, kas attiecas uz dalībvalstu starptautisko jurisdikciju, attiecīgās piemērošanas jomas ir skaidri nošķirtas un ka apstrīdēšanas prasība, tā kā tā izriet tieši no maksātne spējas procesa un ir cieši ar to saistīta, ietilpst Regulas Nr. 1346/2000, bet ne Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas jomā.

- 32 Ir jānorāda, ka Regulā Nr. 1346/2000 nav paredzēts neviens noteikums par starptautiskās jurisdikcijas piešķiršanu, saskaņā ar kuru jurisdikcija izskatīt apstrīdēšanas prasības, kas tieši izriet no maksātnespējas procesa vai ir ar to cieši saistītas, būtu piešķirta tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā atrodas atbildētāja domicils.
- 33 Turklāt Tiesa jau ir nospriedusi, ka šāda visu ar maksātnespēju tieši saistītu prasību koncentrēšana tās dalībvalsts tiesās, kuras jurisdikcijā ietilpst maksātnespējas procesa uzsākšana, atbilst arī Regulas Nr. 1346/2000 2. un 8. apsvērumā paredzētajam pārrobežu maksātnespējas procesu efektivitātes un izskatīšanas ātruma uzlabošanas mērķim (spriedums, 2009. gada 12. februāris, *Seagon*, C-339/07, EU:C:2009:83, 22. punkts).
- 34 Papildus ir jānorāda, ka saskaņā ar šīs regulas 4. apsvērumu pareizas iekšējā tirgus darbības labad ir jāizvairās no pušu veicināšanas pārvietot aktīvus vai tiesvedību no vienas valsts uz citu nolūkā iegūt labvēlīgāku tiesisko statusu (*forum shopping*) (spriedums, 2009. gada 12. februāris, *Seagon*, C-339/07, EU:C:2009:83, 23. punkts).
- 35 Iespēja, ka dažādu tiesu jurisdikcijā būtu dažādās dalībvalstīs celtas apstrīdēšanas prasības, traucētu sasniegt šo mērķi (spriedums, 2009. gada 12. februāris, *Seagon*, C-339/07, EU:C:2009:83, 24. punkts).
- 36 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tās dalībvalsts tiesām, kuras teritorijā ir uzsākts maksātnespējas process un kuras ir minētas Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punktā, ir izņēmuma jurisdikcija izskatīt prasības, kuras tieši izriet no šī procesa un ir cieši ar to saistītas, un tātad uz maksātnespēju balstītas apstrīdēšanas prasības.
- 37 Šo secinājumu nevar atspēkot ar kontekstu, kādā ietilpst Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punkts.
- 38 Pirmkārt, lai apšaubītu minētās regulas 3. panta 1. punktā ietverto tiesu starptautiskās jurisdikcijas izskatīt apstrīdēšanas prasības izņēmuma raksturu, nevar tikt izmantots šīs regulas 18. panta 2. punkts.
- 39 Regulas Nr. 1346/2000 18. panta 2. punkts attiecas tikai uz īpašo situāciju, kurā procesā, kas ietilpst minētās regulas 3. panta 2. punkta piemērošanas jomā, ir iecelts maksātnespējas administrators, un tas nav piemērojams pamatlietas situācijā, kurā maksātnespējas administrators ir iecelts galvenajā maksātnespējas procesā.
- 40 Kā norādījis ģenerālvokāts savu secinājumu 64. punktā, šāda nošķiršana ir izskaidrojama ar apstākli, ka maksātnespējas administratora pilnvaras Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 2. punkta izpratnē ir teritoriāli ierobežotas, jo saskaņā ar šo pantu šī procesa sekas attiecas tikai uz parādnieka mantu, kas atrodas dalībvalsts teritorijā minētā procesa uzsākšanas dienā. Maksātnespējas administratoram tātad šādā gadījumā, ja manta, uz kuru attiecas šis process, pēc tā uzsākšanas tikusi pārcelta uz citu dalībvalsti, ir iespēja celt apstrīdēšanas prasību, kas saistīta ar šādu procesu, citas dalībvalsts tiesā, nevis tās dalībvalsts tiesā, kurā uzsākts sekundārais process.
- 41 Otrkārt, uz Regulas Nr. 1346/2000 25. panta 1. punktu turklāt nevar atsaukties, lai šīs regulas 3. panta 1. punktu interpretētu par labu izvēles starptautiskajai jurisdikcijai saistībā ar apstrīdēšanas prasībām.
- 42 Kā norādījis ģenerālvokāts savu secinājumu 65. punktā, šī tiesību norma attiecas tikai uz nolēmumu, kas izriet tieši no maksātnespējas procesa un kas ir cieši saistīti ar to, pat ja tos pieņēmusi cita tiesa, atzīšanu un izpildu spēku. Minētajā tiesību normā ir tikai atzīta iespēja, ka tās dalībvalsts tiesas, kuras teritorijā ir uzsākts maksātnespējas process saskaņā ar Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punktu, arī var izskatīt prasību, kas tieši izriet no šī procesa, neraugoties uz to, vai tā ir tiesa, kura uzsākusi maksātnespējas procesu atbilstoši minētā 3. panta 1. punktam, vai arī cita šīs pašas dalībvalsts tiesa, kurai ir teritoriālā vai materiālā jurisdikcija (spriedums, 2009. gada 12. februāris, *Seagon*, C-339/07, EU:C:2009:83, 26. un 27. punkts).

- 43 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1346/2000 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, kuras teritorijā ir uzsākts maksātnespējas process, tiesām ir izņēmuma jurisdikcija izskatīt uz maksātnespēju balstītu apstrīdēšanas prasību pret atbildētāju, kura juridiskā adrese vai domicils atrodas citā dalībvalstī.

Par otro līdz ceturto jautājumu

- 44 Tā kā otrajā līdz ceturtajā jautājumā, pretēji tam, kas izriet no atbildes uz pirmo jautājumu, ir pieņemts, ka apstrīdēšanas prasība var tikt celta tās dalībvalsts tiesā, kuras teritorijā atrodas atbildētāja juridiskā adrese vai domicils, uz minētajiem jautājumiem nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 45 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Padomes Regulas (EK) Nr. 1346/2000 (2000. gada 29. maijs) par maksātnespējas procedūrām 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, kuras teritorijā ir uzsākts maksātnespējas process, tiesām ir izņēmuma jurisdikcija izskatīt uz maksātnespēju balstītu apstrīdēšanas prasību pret atbildētāju, kura juridiskā adrese vai domicils atrodas citā dalībvalstī.

[Paraksti]